

Заробітна плата за час весь щорічної відпустки виплачується не пізніше ніж за три дні до початку відпустки, що визначено ст.115 Кодексу законів про працю України та ст.21 Закону України «Про відпустки». У листі Міністерства соціальної політики України від 26 червня 2009 року № 155/13/116-09 «Щодо порядку виплати заробітної плати за час щорічної відпустки» зазначено, що у зазначеній нормі йдеться про календарні дні.

Якщо, наприклад, перший день відпустки – 15 число, то останнім днем виплати заробітної плати за час відпустки є 11 число, якщо перший день відпустки – понеділок (22 червня), то останнім днем виплати заробітної плати є четвер (18 червня).

Порядок і умови надання щорічних відпусток визначено ст.79 КЗпП України та ст.10 Закону України «Про відпустки». Зокрема, конкретний період надання щорічних відпусток у межах, установлених графіком, узгоджується між працівником і власником або уповноваженим ним органом, який зобов'язаний письмово повідомити працівника про дату початку відпустки не пізніш як за два тижні до встановленого графіком терміну. Отже, при наданні відпустки згідно графіка, роботодавець має достатньо часу для виплати заробітної плати за час відпустки, зокрема, за три дні до її початку.

Однак, не завжди є реальна можливість у роботодавця дотримуватись цих строків. Крім того, є категорія працівників, яким згідно ст.10 Закону України «Про відпустки» щорічні відпустки за їх бажанням надаються в зручний для них час.

Відповідно до параграфу 2 статті 7 Конвенції № 132 "Про оплачувані відпустки (переглянута в 1970 році)", ратифікованої Законом України від 29.05.2001 року №2481-III,

суми, що належать до виплати за час відпустки (частину), виплачуються зацікавленій особі до відпустки, якщо інше не передбачене в угоді, що стосується цієї особи і роботодавця.

Отже, зазначеною нормою Конвенції № 132 допускається можливість виплати відпускних в інші строки, ніж визначені національним законодавством, але за умови наявності окремої угоди між працівником і роботодавцем.

В ст. 8¹ КЗпП України визначено, що якщо міжнародним договором або міжнародною угодою, в яких бере участь Україна, встановлені інші правила, ніж ті, що їх містить законодавство України про працю, то застосовуються правила міжнародного договору або міжнародної угоди.

У разі необхідності отримання щорічної відпустки (або її частини) у стислі терміни (у зв'язку із сімейними обставинами, станом здоров'я тощо) в заяві працівник може висловити своє бажання про отримання заробітної плати за неї в терміни, визначені між працівником та роботодавцем. (Лист Міністерства соціальної політики України від 05.01.2012 р. №7/13/133-12 «Про виплату відпускних»).

Невчасна виплата власником або уповноваженим ним органом заробітної плати за час щорічної відпустки відповідно до п.2 ст. 11 Закону України «Про відпустки» є підставою для перенесення відпустки. Установа не має права відмовити працівникові, який звернувся із заявою про перенесення відпустки у зв'язку з такою обставиною.

Порушення термінів виплати відпускних є підставою для накладення адміністративного штрафу, передбаченого ст.41 КУпАП, в розмірі від 30 до 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян

Штраф накладається на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та громадян - суб'єктів підприємницької діяльності.

Крім того, згідно статті 265 КЗпП України юридичні та фізичні особи, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплата їх не в повному обсязі – у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої на момент виявлення

порушення (на даний час – 11 169 грн); порушення інших вимог трудового законодавства – у розмірі мінімальної заробітної плати (на даний час – 3723 грн.).

Сплата штрафу не звільняє від усунення порушень законодавства про працю.

Зазначені штрафи накладаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. На даний час такі функції виконує Державна служба України з питань праці.